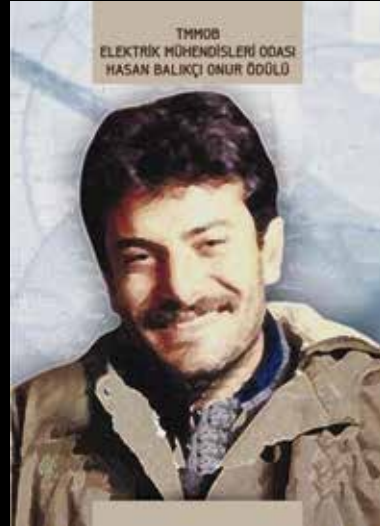

KAÇAK RANTINA KARŞI YENİDEN BALIKÇI MÜCADELESİ

Kaçak elektrik kullanımına karşı mücadele yolunda, tehditlere, şantajlara aldırmadan, dimdik yürüyen EMO Üyesi ve EMO Adana Şubesi yöneticilerinden Hasan Balıkçı'yı, kaçak elektrik kullanan imalathane sahibinin azmettirdiği kiralık katiller tarafından katledilişinin 12. yılında derin bir acıyla anıyoruz. Duyduğumuz acı bugünün siyasal iktidarının enerji alanındaki uygulamalarıyla daha da katlanmaktadır.

Enerji alanındaki özelleştirmelere karşı mücadelede ön saflarda yer almış olan Hasan Balıkçı'nın kaçak enerji kullanımına karşı verdiği onurlu mücadelenin üzerine bugünün siyasal iktidarı tarafından örtü çekilmekte; hatta yurttaşların ödedikleri faturalar üzerinden şirketlere kayıp ve kaçak rantı dağıtılmaktadır. Kaçak enerji kullanımına karşı mücadeleden vazgeçilmiş, tam tersine kaçak enerji kullanımı azaltılacağı iddiasıyla gözler boyanarak elektrik dağıtım kuruluşları özelleştirilmiş, ancak kayıp ve kaçak oranları düşürülmediği gibi, şirketlerin kayıp ve kaçak kullanım üzerinden tatlı gelir elde etmelerinin önü açılmıştır. Şirketlerin kayıp ve kaçak oranlarını indirme hedefleri sürekli revize edilerek; kasaından ödemesi gereken kaçak bedeli yurttaşların üzerine yıkılarak özelleştirme sürecinde sözü edilen ceza sistemi rafa kaldırılmıştır. Hatta zora giren şirketlere kayıp ve kaçak hedefleri yükseltilerek kar garantisi sağlanmıştır.

Özellikle Doğu ve Güneydoğu bölgesinde şirketlerin kayıp ve kaçak kullanımını gerekçe göstererek vatandaşları elektriksiz bırakma şantajlarına boyun eğilmiştir. Siyasal iktidar şirketlerin baskıları karşısında önce elektrik borcu olan çiftçilere tarımsal destekleme yapılmaması kararı almıştır. O kadar pervasızlaşmıştır ki tarımsal desteklemelerin şirketlere elektrik borcunu ödeme adı altında aktarılması yoluna da başvurulmuştur. Son olarak ise bu aybaşında elektriğe yapılan yüzde 9'luk zammın yarısından fazlasının faturalarımıza yansıtılan kayıp ve kaçak bedeline yapılan artıştan kaynaklandığı ortaya çıkmıştır.

Kayıp ve kaçak mücadelesini yürütmeyen ve sosyal devlet anlayışının gereğini yerine getirmeyen iktidar, şirketlerin kayıp ve kaçak oranını düşürmemeleri karşısında asgari tüketim bedeli gibi sabit bir bedeli halktan tahsil etmeyi dahi düşünmemektedir.

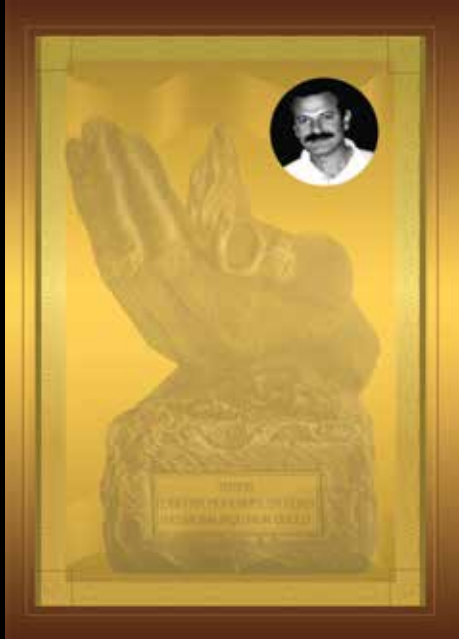
Kamu elindeyken kayıp ve kaçak mücadelesini yürütmeyen, Hasan Balıkcı gibi kaçak enerji ile mücadele eden kamu çalışanlarına sahip çıkmayan, hatta bu mücadeleyi yürüttüğü için Balıkcı'yı ilden ile süren siyasal anlayışın, geniş halk kitlelerini mağdur edecek, özgürlükleri kısıtlayacak "Güvenlik Paketi" ile kaçak enerjiye çözüm bulacağı iddia edilmektedir. Yine şirketlerin talepleri doğrultusunda kaçak enerji bedelinin bütçeye aktarılması düşüncesi de gündemdedir. Böyle bir uygulama, faturalar yoluyla halktan kaçak bedelinin tahsil edilmesinden farkıdır. Bu girişim, kaçak enerji ile mücadeleye sadece "güvenlik" penceresinden bakan iktidarın, şirketlere "yurttaşların ödediği vergiler üzerinden kar garantisi sağlama" girişiminden başka bir şey olmayacaktır.

Temel sorun, kaçak enerji kullanımına yalnızca "şirketlere rant" gözüyle bakılmasından kaynaklanmaktadır. Kaçak enerji kullanımı mutlaka maksimum düzeyde sınırlanmalı, bunun için Hasan Balıkcı'nın yolundan gidilerek mücadele edilmelidir. Ancak mücadelenin yoksul hanelere değil, en başta kaçak enerji kullanımını "rant" haline getiren kesimlere yönelmesi gerektiği açıktır. Ekonomik ve sosyal boyutu değerlendirilerek, kaçak enerji kullanımını önleyecek adımlar atılmalıdır. Öncelikle sosyal devlet anlayışının gereği

olarak temel bir insan hakkı olan elektriğin yoksul kesimlere ulaştırılması için gerekli önlemler alınmalı, "Evrensel Hizmet Fonu"nda olduğu gibi enerji özelleştirmeleriyle ciddi rantı sahip olan şirketlerden yapılacak kesintilerle elektrik hizmeti için de fon oluşturulmalıdır.

Elektrik alanındaki özelleştirmeler ve kaçak rantı dağıtımının üzerimize karanlık bir gölge düşürdüğü bugünlerde Hasan Balıkcı yürüttüğü mücadelesiyle bir güneş gibi parlamakta, yolumuzu aydınlatmaya devam etmektedir.

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
YÖNETİM KURULU
18 EKİM 2014

Kaçak Elektrik ile Mücadelenin Sembol İsmi Hasan Balıkcı'yı Katledilişinin 13. Yılında Anıyoruz...

“KAÇAK ELEKTRİK”TE ÇÖZÜM “EŞİTLİK” ve “ADALET”TEN GEÇİYOR

Kaçak elektrik kullanımına karşı verdiği mücadelede hain bir saldırıyla katledilen EMO Üyesi ve TEDAŞ çalışanı Hasan Balıkcı'yı aramızdan almışının 13. yılında, mücadelesini sürdürme kararlılığı içinde saygıyla anıyoruz. Elektrik dağıtım özelleştirmelerinin ardından kaçak elektrik kullanımı sorunu büyümüş ve çok daha adaletsiz yapılar yaratılmıştır. Kaçak enerji kullanan şirketlerin yanında bir de kaçak enerji bedellerini yurttaşların faturalarından tahsil eden şirketlerin oyunlarıyla mücadele sorumluluğu doğmuştur.

Hasan Balıkcı Onur Ödülü 2016'da Verilecek

Kaçak elektrik kullandıkları tespit edilen imalathane sahiplerinin talepleri doğrultusunda TEDAŞ Adana'dan Şanlıurfa'ya sürgüne gönderilen Balıkcı, aynı imalathane sahiplerinin azmettirdiği kiralık katiller tarafından 18 Ekim 2002 tarihinde katledildi. Balıkcı'nın katillerinin ve azmettiricilerin hak ettikleri cezayı almaları için yıllarca mücadele yürüten EMO; 2010 yılında kabul edilen yönerge çerçevesinde 2012 yılından itibaren 2 yılda bir Hasan Balıkcı Onur Ödülü vermeye başlamıştır. Hasan Balıkcı Onur Ödülü'nün üçüncüsü 2016 yılında Elektrik Mühendisleri Odası Genel Kurulu'nda sahibini bulacak.

Kaçak Elektrik Kördüğüm Haline Getirildi

Balıkcı'nın kaçak elektrik kullanımına karşı verdiği mücadele, bugün ülkemiz için çok daha büyük bir önem taşımaktadır. Elektrik dağıtım özelleştirmelerinin ardından kaçak elektrik kullanımı sorunu büyümüş ve çok daha adaletsiz yapılmalara evrilmiştir. Kaçak enerji kullanan şirketlerin yanında bir de kaçak enerji bedellerini yurttaşların faturalarından tahsil eden şirketlerin oyunlarıyla mücadele sorumluluğu doğmuştur. Özelleştirmelerin kaçak elektrik kullanımını sonlandıracağı iddiası çökmüş; amacın kaçak elektrik kullanımını sonlandırmak değil, özelleştirmeye gerekçe ve bir takım şirketlere kaynak aktarımının argümanı olarak geliştirildiği ortaya çıkmıştır.

Elektrik dağıtım şirketleri; EPDK ile işbirliği halinde sürekli kayıp ve kaçak enerji hedeflerini yükselterek, faturalar aracılığıyla halktan kaynak tahsilatı yapmaktadır. Bir yandan kaçak enerjinin sanayideki kullanımının üstü örtülüp, sadece hanelerde kaçak elektrik kullanılıyor gibi bir görüntü oluşturulmakta; diğer yandan bunun sorumlusu olarak bir bölgenin insanları gösterilerek toplumun bütünsel yapısı bozulmaktadır.

Kaçak enerji kullanımının bedelinin faturalarını ödeyen halka yıkılmasını kabul etmek mümkün değildir. Ancak yargının bu yönde kesinleşmiş kararları AKP Hükümeti tarafından uygulanmadığı gibi, dağıtım şirketlerinin halktan tahsil ettikleri bedelleri istedikleri gibi yükseltmelerine olanak tanınmaktadır. Bununla da yetinilmeyerek faturalarını ödeyemeyen çiftçilerin tarımsal desteklemeleri dağıtım şirketleri adına iktidar tarafından gasp edilmektedir.

Böyle bir ortamda, EMO'nun ve Hasan Balıkcı'nın kaçak enerji kullanımına toplumsal ve ekonomik boyutlarıyla birlikte çözüm üretilmesine yönelik mücadelesi daha da önemli hale gelmiştir. Balıkcı'nın mücadelesini sürdüren EMO'nun kaçak enerji kullanımına karşı temel önermeleri şöyledir:

1- Haksız Kaçak Tahsilatına Son Verilsin: Şirketlerin özelleştirme ihaleleri sırasında verdikleri kayıp ve kaçak hedefleri esas alınarak; halktan fazladan tahsilata izin verilmemesi, bugüne kadar yapılan haksız tahsilatların da iade edilmesi gerekmektedir.

2- Kayıp ve Kaçakta Ödül-Ceza Sistemi Uygulansın: Özelleştirmenin verimlilik getireceği iddiasındaki iktidar, yöneticiler ve şirketler, bunun gereğini yerine getirmeli; kayıp ve kaçak hedefini tutturamayan dağıtım şirketlerinin bu nedenle oluşan açığı kendi gelirlerinden karşılamaları sağlanmalıdır.

3- Kayıp ve Kaçak Tahsilatları İade Edilsin: Yargının verdiği kararlar doğrultusunda kayıp ve kaçak enerji tahsilatları halka iade edilmelidir. Hukuk devletinin gereği budur.

4- Çözüm Kamu Yararında: Kaçak enerji kullanımı yalnızca ekonomik değil toplumsal bir sorundur. Bu sorunun yalnızca adli ve tek taraflı ekonomik bakış açısıyla çözümü mümkün değildir. Siyaset-sermaye arasındaki ilişkiler yerine kamu yararı dikkate alınarak çözüm üretilmeye çalışılmalıdır.

5- "Eşit" ve "Adil" Önlemler Alınsın: Kaçak enerji kullanımına karşı kamu yararı anlayışı içerisinde getirilecek adli ve ekonomik önlemlerin, "eşitlik" ve "adalet" gözetilerek uygulanması şarttır. Bu yerine getirilebilirse sorunun çözümünde ortak paydada buluşulabilir. Bunun için de "siyasal yandaşlık" temeline indirgenmiş sosyal destekleme anlayışı yerine "enerjinin temel bir insan hakkı" olduğundan yola çıkılarak, Türkiye'de yaşayan tüm insanların asgari düzeyde de olsa enerjiye ulaşımı hak olarak tanımlanıp, gerekiyorsa ücretsiz sağlanmalıdır.

6- Balıkçılara Sahip Çıksın: Adli önlemlerin başarıya ulaşabilmesi için, Hasan Balıkcı gibi kaçak elektrik kullanımına karşı mücadele veren dürüst insanlara sahip çıkılması öncelikli şarttır.

7- Bölgesel Tarifeden Vazgeçilsin: Diğer önemli bir şart ise toplumda enerjiyi tasarruflu kullanma bilincini oluşturmak ve toplumsal bütünlüğe zarar vermeyecek "eşitlik ve özgürlük" temelinde politikalar üretmektedir. Bu çerçevede bölgesel tarife uygulaması planından vazgeçilmelidir.

Aramızdan alınışının 13. yılında hala acısını derinden hissettiğimiz Balıkcı'nın kaçak elektrik kullanımına karşı verdiği kararlı mücadelesinin, EMO'nun yolunu aydınlatıldığını vurguluyoruz.

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
YÖNETİM KURULU
19 EKİM 2015